

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conferenceการศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์The Study of Analytical Thinking Skill of Undergraduate Student in Faculty of Education
for Rattanakosin Rajabhat Universityวาสิณี จิรสิริ (Wasinee Jirasiri)¹ ธีรนนท์ ธีระธนากร (Theranun Therathanakorn)²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เพื่อศึกษาความสามารถทักษะการคิดวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเดียว ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ อยู่ในระดับทั่วไป จำนวน 183 คน (ร้อยละ 57.19) โดยเพศชายมีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับปานกลางกับทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญและการวิเคราะห์หลักการ ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ เพศหญิง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญ และ การวิเคราะห์หลักการ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้านสาขาวิชาที่ส่งผลต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า สาขาวิชาที่มีระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญเชิงบวกระดับสูง ได้แก่ ภาษาไทย พระพุทธศาสนา การศึกษาปฐมวัย นาฏศิลป์ และเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ สาขาที่มีระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ได้แก่ คณิตศาสตร์ การศึกษาปฐมวัย วิทยาศาสตร์ทั่วไป และคอมพิวเตอร์ และระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์หลักการเชิงบวกระดับสูง ได้แก่ สังคมศึกษา และคณิตศาสตร์ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้านมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญเชิงบวกในระดับสูง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ได้แก่ มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์หลักการเชิงบวกระดับสูง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

คำสำคัญ ทักษะการคิดวิเคราะห์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

¹ อาจารย์ประจำ กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี e-mail address wjirasiri@gmail.com² อาจารย์ประจำ สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี e-mail address t.therathanakorn@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

Abstract

This study was a survey research that aimed to study the analytical thinking skill of undergraduate student in faculty of Education for Rattanakosin Rajabhat University. The samples were 320 first-year students who study in faculty of Education for Rattanakosin Rajabhat Univ. of the academic year 2017. The research instrument was a questionnaire that study the analytical thinking skill of undergraduate student in faculty of Education for Rattanakosin Rajabhat Univ. analyzed by Frequence Percentage and Simple Correlation. The resulted showed that analytical thinking skill of undergraduate student in faculty of Education for Rattanakosin Rajabhat Univ., it was found that 183 students (57.19 %) were intermediate which standard score. Simple Correlation Analysis based on gender found that male had analytical thinking skill of analysis of element and organizational principles on intermediate -degree of positive correlation. But male had analytical thinking skill of analysis of relationship on low-degree of positive correlation. Female had analytical thinking skill of analysis of element and organizational principles on intermediate -degree of positive correlation. And female had analytical thinking skill of relationships on high-degree of positive correlation. Simple Correlation Analysis based on field of study showed that Thai language, Buddhism, Early Childhood Education, Dance, Technology and Computer Education Programs had analytical thinking skill of analysis of element on high-degree of positive correlation. Mathematics, Early Childhood Education, General Science and Computer Education Programs which had analytical thinking skill of analysis of relationships on high-degree of positive correlation. A high-degree of positive correlation of analytical thinking skill of analysis of organizational principles were Social Studies and Mathematics Programs. Simple Correlation Analysis based on University founded that Suan Sunandha Rajabhat Univ. had analytical thinking skill of analysis of element on high-degree of positive correlation. A high-degree of positive correlation of analytical thinking skill of analysis of relationships were Bansomdejchaopraya Rajabhat Univ. and Chandrakasem Rajabhat Univ. And Phranakhon Rajabhat Univ. had A high-degree of positive correlation of analytical thinking skill of analysis of organizational principles.

Keywords: Analytical thinking skill, Rattanakosin Rajabhat University

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

บทนำ

ประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันมีการนำแนวคิดโมเดลประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) มาใช้ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม โดยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านกลไกประชารัฐ (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559) การที่จะสามารถขับเคลื่อนประเทศไทยตามโมเดลประเทศไทย 4.0 ได้นั้น จำเป็นต้องสร้างให้คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทย 4.0 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อน แต่อุปสรรคสำคัญ คือการขาดแคลนคนไทย 4.0 เพราะในปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่ของสังคมไทยเป็นคนไทย 1.0 คนไทย 2.0 และคนไทย 3.0 (สุรรัตน์ ก้านบัวแก้ว และ พชรินทร์ วรดิถี, 2559) ดังนั้นการสร้างคนไทย 4.0 จึงเป็นวาระเร่งด่วนและสำคัญเป็นอย่างมาก โดยหนึ่งในเครื่องมือที่จะช่วยสร้างคนไทย 4.0 ให้เกิดขึ้นในสังคมไทยได้ก็คือ การศึกษา 4.0 (Education 4.0) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาสามารถเรียนรู้ คิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ด้วยตนเองโดยอาศัยเทคโนโลยี ทั้งยังสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งมาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่างๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม (พรชัย เจตมามาน และคณะ, 2559) อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในรายละเอียดและเนื้อหาของโมเดลประเทศไทย 4.0 รวมถึงการศึกษา 4.0 จะเห็นได้ว่า ทั้งประเทศไทย 4.0 และ การศึกษา 4.0 ต่างก็ให้ความสำคัญกับการมุ่งสร้างคนไทยที่มีทักษะการคิดขั้นสูง เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการคิดแบบมีวิจารณญาณ เป็นต้น (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559)

ทักษะการคิดเป็นทักษะที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการคิดเป็นปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการกระทำและการแสดงออกของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคิดที่มีจุดมุ่งหมาย มีกระบวนการ มีหลักการ ล้วนถือเป็นการคิดที่มีคุณภาพซึ่งจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้คิด สังคม และประเทศชาติ ทักษะการคิดมีหลากหลายรูปแบบและหลากหลายลักษณะ เช่น ทักษะการคิดที่เป็นแกนสำคัญ (core thinking skills) ที่ประกอบด้วย ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการจัดหมวดหมู่ และทักษะการสรุปความ เป็นต้น ทักษะการคิดระดับสูง (higher order thinking skills) อันได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสังเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น ดังนั้นการพัฒนาให้เกิดทักษะการคิดระดับสูงจึงเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษามาโดยตลอด (ทิศนา ขัมมณี, 2554) รวมถึงการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ด้วย (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559) อย่างไรก็ตาม ในบรรดาทักษะการคิดระดับสูง ทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะหนึ่งของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผู้เรียน และยังเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต เพราะการศึกษาหาความรู้ให้เกิดความเข้าใจในรายวิชาส่วนใหญ่จำเป็นต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นเครื่องมือ ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ จะเป็นผู้ที่มีความฉลาดทางสติปัญญา สามารถแก้ปัญหา ประเมินตัดสินใจ และสรุปข้อมูลต่างๆ ที่รับรู้ได้อย่างสมเหตุสมผล ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ (ปรีดาพรรณ อ่อนนางโย, 2555) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทักษะการคิดวิเคราะห์จึงเป็นทักษะสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตภายใต้ยุคของเทคโนโลยี การสื่อสารที่ไร้พรมแดน เป็นทักษะที่จะช่วยให้ประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนได้รู้เท่าทันเทคโนโลยีการสื่อสารและใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ต่อไป เนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้เป็นบุคลากรทางการศึกษาที่จะมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้าง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

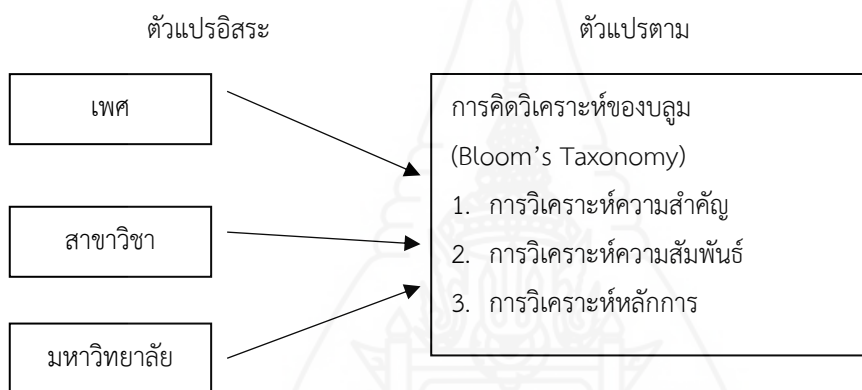
The 9th STOU National Research Conference

คนไทย 4.0 ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ (พรชัย เจตมานัน และคณะ, 2559) ช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ อีกทั้งทักษะการคิดวิเคราะห์ยังเป็นทักษะการคิดที่เป็นรากฐานที่จำเป็นสำหรับการศึกษาหาความรู้และการดำเนินชีวิตในสังคมยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ (และกรอบแนวคิด ถ้ามี)

เพื่อศึกษาการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ (มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา) และการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ วิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเดียว (Simple Correlation)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ (มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา) ที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,830 คน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 320 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan

3. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเพื่อการศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยกลุ่มรัตนโกสินทร์ 1 ชุด คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยนำแนวคิดของบลูม (Bloom's Taxonomy) มาเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถามแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปรนัย ซึ่งเป็นคำถามให้เลือกตอบ (Multiple Choices) แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก จำนวน 12 ข้อ ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีที่มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC: Index of Item Objective Congruence) ค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.78 ถึง 1.00 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ตามวิธีของ Cronbach's Alpha เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม และนำมาหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟาที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมากกว่า 0.7 จึงถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 คณะผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือถึงคณบดีในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการจัดเก็บข้อมูล

4.2 คณะผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และเดินทางไปในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4.3 คณะผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม จากทางไปรษณีย์ และจากอีเมลล์ (E-mail)

4.4 เมื่อได้รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และทำการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก โดยได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 320 ชุด (คิดเป็นร้อยละ 100)

4.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for window

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเดียว

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเบื้องต้น กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 320 คน แบ่งเป็นเพศชาย 82 คน (ร้อยละ 25.61) เพศหญิง 238 คน (ร้อยละ 74.39) เป็นสาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และสาขาวิชาพลศึกษา มีจำนวน 32 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 10 รองลงมาคือสาขาวิชานาฏศิลป์ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 30 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 9.39 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.08 และสาขาวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 กลุ่มตัวอย่างมาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ทั้ง 5 มหาวิทยาลัย โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏละ 64 คนเท่าๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 20 เท่ากันในทุกมหาวิทยาลัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

2. ข้อมูลด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ คณะผู้วิจัยได้มีการกำหนดเกณฑ์ผ่านและไม่ผ่าน ในการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยวิธีการประเมินผลแบบกำหนดช่วงคะแนนมาตรฐานไว้ล่วงหน้า แล้วทำการคัดแยกออกเป็นสักรุ่นตามคะแนนที่ได้ ดังนี้

ระดับคะแนนสูง	ได้คะแนนตั้งแต่ 9 – 12 คะแนน
ระดับคะแนนทั่วไป	ได้คะแนนตั้งแต่ 6 – 8 คะแนน
ระดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์	ได้คะแนนตั้งแต่ 3 – 5 คะแนน
ระดับคะแนนอ่อน	ได้คะแนนตั้งแต่ 0 – 2 คะแนน

ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ อยู่ในระดับทั่วไป คือช่วงคะแนนมาตรฐาน 6 – 8 คะแนน จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 57.19 ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 27.82 ระดับสูงจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.93 และระดับอ่อน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.06

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของบมทั้ง 3 ด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก โดยเพศชายมีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับปานกลางกับทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญและการวิเคราะห์หลักการ ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ในขณะที่เพศหญิง พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญ และ การวิเคราะห์หลักการ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับทักษะการคิดวิเคราะห์ของบมทั้ง 3 ด้าน พบว่า

สาขาวิชาภาษาไทย มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับสูงกับการคิดวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการคิดวิเคราะห์หลักการ

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการคิดวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการคิดวิเคราะห์หลักการ

สาขาวิชาสังคมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการคิดวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการคิดวิเคราะห์หลักการ

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการคิดวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสำคัญและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

สาขาวิชาพลศึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

สาขาวิชานาฏศิลป์ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของบลูมทั้ง 3 ด้าน พบว่า

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์หลักการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

และมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการวิเคราะห์หลักการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยในภาพรวมได้ว่า

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ อยู่ในระดับทั่วไปมากที่สุด

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้านเพศที่ส่งผลต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ พบว่า เพศหญิง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง เพศชายมีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับปานกลางกับทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญและการวิเคราะห์หลักการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

3. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้านสาขาวิชาที่ส่งผลต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ พบว่า สาขาวิชาที่มีระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญเชิง บวกระดับสูง ได้แก่ ภาษาไทย พระพุทธศาสนา การศึกษาปฐมวัย นาฏศิลป์ และเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ สาขา ที่มีระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ได้แก่ คณิตศาสตร์ การศึกษาปฐมวัย วิทยาศาสตร์ทั่วไป และคอมพิวเตอร์ และระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์หลักการเชิงบวกระดับสูง ได้แก่ สังคม ศึกษา และคณิตศาสตร์

4. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้านมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ ความสำคัญเชิงบวกระดับสูง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ได้แก่ มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และระดับ ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการวิเคราะห์หลักการเชิงบวกระดับสูง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องมาจากการที่นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์มี พื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ชีวิต สภาพแวดล้อมและศักยภาพการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้ระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามเพศ สาขาวิชา และมหาวิทยาลัยมีระดับที่แตกต่างกันตามไปด้วย กล่าวคือ พื้นฐานความรู้ อันเป็นผล มาจากการเรียน การกลั่นกรอง การเก็บความรู้ การฝึกฝนการคิดในหลากหลายรูปแบบและขั้นตอนซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งใน บริบทของสถานศึกษาและผู้สอนย่อมส่งผลให้ทักษะการคิดในระดับสูงของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน อีกทั้งประสบการณ์ ชีวิตของนักศึกษาแต่ละคนก็มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ บทเรียนต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิตไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ ซึ่ง เป็นข้อมูลที่มีผลโดยตรง จะเห็นได้ว่าคนที่มีโอกาสเรียนรู้โลกกว้างได้เห็นหลากหลายประสบการณ์ย่อมมีวิธีการคิดที่ หลากหลายและมีข้อมูลที่นำมาใช้ในชีวิตจริงได้มากกว่า นอกจากนี้ สภาพแวดล้อม ถือได้ว่าเป็นตัวกระตุ้นสำคัญต่อการเรียนรู้ และวิธีคิด ที่สำคัญ คือ ศักยภาพทางการเรียนรู้ อันได้แก่ การประมวลผลข้อมูลของนักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งใน เรื่องของความรวดเร็วและลุ่มลึก ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาแต่ละคนมีทักษะการคิดที่ไม่เท่ากัน คิดไม่เหมือนกัน ถึงแม้จะมี ประสบการณ์เหมือนกันก็ตาม (อุษณีย์ โพธิ์สุข และคณะ, 2544 อ้างถึงใน อุบลวรรณ เสือเดช, 2550)

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสมควรได้รับการจัดการเรียนการสอนที่ช่วย ส่งเสริม พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ในขณะเดียวกัน การที่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งเพิ่งเริ่มเข้าสู่การศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา ย่อมแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนในระดับที่ผ่านมายังไม่สามารถส่งเสริม และพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ได้ดีเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงจันทร์ วรคามินและคณะ (2559) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษา ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และการมีจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นคนดี คนเก่งของนักเรียนไทย พบว่า ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และการมีจิตสาธารณะของนักเรียนสัมพันธ์กันในทางบวก แต่สัมพันธ์กันในระดับที่น้อยมาก นักเรียนมีคะแนนการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำมาก แม้ว่าจะมีการประเมินผลการเรียนในโรงเรียนอย่างเข้มข้น แสดงถึงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเรียนการสอนด้านการคิดวิเคราะห์ในโรงเรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีระดับทักษะการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับทั่วไป

หากผู้ประกอบวิชาชีพครูในอนาคตเป็นผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ดีแล้วนั้น ก็ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการ คิดวิเคราะห์ที่ดีด้วยตามมา ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของพิมพ์ ไตรยานุภาพ (2552) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

เรียนรู้แบบใช้เทคนิคคำถาม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเห็นด้วยว่าบทบาทครูจะช่วยส่งเสริมต่อการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนมากที่สุด บทบาทครูที่ใช้เทคนิคคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด นักเรียนเห็นด้วยกับบรรยากาศในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้เทคนิคคำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเทคนิคการตั้งคำถามตามทฤษฎีของบลูมนั้นส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามตามทฤษฎีของบลูมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 (ลำดวน วงศ์ภักดิ์, 2556)

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะการค้นคว้า การคิดวิเคราะห์ และทักษะการคิดในรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลายมากขึ้น
2. ควรค้นคว้า พัฒนาเทคนิค วิธีการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

เอกสารอ้างอิง

- กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2559). พิมพ์เขียว Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2560, จาก <http://www.libarts.up.ac.th/v2/img/Thailand-4.0.pdf>.
- ดวงจันทร์ วรคามินและคณะ. (2559). การศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และการมีจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นคนดีของนักเรียนไทย (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ทิศนา แคมมณี. (2554). ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ : การบูรณาการในการจัดการเรียนรู้. วารสารราชบัณฑิตยสถาน 36(2), 188 – 204.
- ปรีดาวรรณ อ่อนนางโย. (2555). การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (ปริญาณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- พรชัย เจดามาน และคณะ. (2559). การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่ศตวรรษที่ 21. วารสารหลักสูตรและการเรียนการสอนคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2(1), ไม่มีเลขหน้า.
- พิมพ์ ไตรยานุภาพ. (2552). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้เทคนิคคำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- ลำดวน วงศ์ภักดิ์. (2556). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามตามทฤษฎีของบลูม (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- สุริรัตน์ ก้านบัวแก้ว และพัชรินทร์ วรดิถี. (2559). สรุปการบรรยายพิเศษ “ประเทศไทย 4.0 โมเดลขับเคลื่อนสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2561, จาก <http://ebooks.m-society.go.th/ebooks/download/194>

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9
The 9th STOU National Research Conference

อุบลวรรณ เสือเดช. (2550). ผลของอิทธิพลกลุ่มเพื่อนที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

